

*Матеріали наукової Інтернет-конференції
молодих вчених, аспірантів та студентів*

*Раціональне використання
біоресурсів та охорона
навколишнього середовища*

---

17 - 19 березня, Херсон

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Факультет рибного господарства та природокористування

**Матеріали наукової Інтернет-конференції молодих
вчених, аспірантів та студентів**

**«Раціональне використання
біоресурсів та охорона
навколишнього середовища»**

17 - 19 березня 2021, м. Херсон

Херсон – 2021

ЗМІСТ

Секція «ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА»

Бер-Тамосєв Л.О., Корнієнко В.О. АНАЛІЗ ГЕОГРАФІЧНОЇ МОРФОЛОГІЧНОЇ МІНЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ СТАД ЛЯЩА АКВАТОРІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	8
Гончарова О.В., Марченко М.А. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КОРОПА В ПОЛІКУЛЬТУРІ З ЕЛЕМЕНТАМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ	11
Гончарова О.В., Фєронов Д.Ю. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ РИБНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЗМІНИ КЛІМАТУ	14
Жицький О.В., Гончарова О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КАРТИ ВИРОЩУВАННЯ КОРОПА В ПОЛІКУЛЬТУРІ ДЛЯ ЗАРИБЛЕННЯ АКВАТОРІЙ ЖИТТЄЗДАТНОЮ МОЛОДДЮ	17
Завадський І.В., Корнієнко В.О. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОМИСЛУ ЛЯЩА ДНІПРОВСЬКО-БУЗЬКОЇ ГИРЛОВОЇ ОБЛАСТІ	19
Завадський О.В., Корнієнко В.О. ВІКОВА СТРУКТУРА СТАДА КАРАСЯ ДНІПРОВСЬКО-БУЗЬКОЇ ГИРЛОВОЇ ОБЛАСТІ	21
Зубрицька Ю.О., Корнієнко В.О. МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУДАКА ДНІПРОВСЬКО-БУЗЬКОЇ ГИРЛОВОЇ ОБЛАСТІ	25
Іванова Е.А., Коржов Є.І., Забутній В.А., Ковальчук А.Г. ОГЛЯД ПОШИРЕННЯ ОСНОВНИХ ІНВАЗІЙНИХ ВИДІВ РИБ КАТЕГОРІЇ «ШКІДЛИВІ ВИДИ» НА ТЕРИТОРІЇ ПОНИЗЗЯ ДНІПРА	27
Коржов Є.І., Філіппов А.Б., Чуприна Д.О., Олексєнко В.О. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ІНВАЗІЙНИХ ВИДІВ РИБ КАТЕГОРІЇ «КОРИСНІ ВИДИ» НА ТЕРИТОРІЇ ПОНИЗЗЯ ДНІПРА	31
Корнієнко В.О., Бажан А.А. РИБНИЧО-БІОЛОГІЧНЕ ПІДРУНТЯ ОСВОЄННЯ ПЛЕНГАСУ В АЗОВСЬКОМУ МОРІ	35
Матковський Є.С. Гончарова О.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ <i>CLARIAS GARIEPINUS</i>	37
Мельничєнко С.Г. ВОДНІ БІОРЕСУРСИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	40
Оліщук О.В., Миронов С.В., Рудя Д.М. ПЕРЕДУМОВИ ЗМІНИ ВИДОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ ІХТІОФАУНИ ПОНИЗЗЯ ДНІПРА	42
Топчий О.А., Гончарова О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ВИРОЩУВАННЯ ТИЛЯПІЇ ТА КУЛЬТИВУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ ПЕРСПЕКТИВНИХ ОБ'ЄКТІВ АКВАКУЛЬТУРИ	46

МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУДАКА ДНІПРОВСЬКО-БУЗЬКОЇ ГИРЛОВОЇ ОБЛАСТІ

Ю.О. Зубрицька – здобувач вищої освіти, Херсонський ДАЕУ

В.О. Корнієнко – к. с. - г. н., доцент, Херсонський ДАЕУ

Судак *Stizostedion lucioperca* (L) Дніпровсько-Бузької гирлової області, є цінною в харчовому відношенні рибою, і завжди мав важливу роль в промислі напівпрохідних риб даної акваторії. Його частка уловах цієї групи риб в окремі роки (до середини 70 років) перевищувала 30%. Починаючи з другої половини 70 років улови судака в цьому районі почали знижуватися і в наш час його питома вага в загальному улові напівпрохідних риб не перевищує 4,0%. Причинами такого падіння уловів наприкінці 90 років, на наш погляд були погіршення екологічних умов, недостатня кількість плідників на нерестовищах в річці, не контрольований вилов молоді та дорослих особин в Дніпровсько-Бузькому лимані, а також інші причини антропогенного характеру [1, 2]. Зменшення щільності стад виду в межах акваторії, що вивчалася, не могла не відобразитися на їх морфологічному статусі, особливо ця різниця повинна була проявитися в локальних групах, що мешкали в різних гідрологічних та кормових умовах.

Матеріал для даної роботи збирався на акваторії Дніпровсько-Бузької гирлової області в озерах Краснюкове, Біле та Лягушка в березні – квітні 2020 року. Матеріалом досліджень виступали різновікові групи судака, обсяг одноразової проби дорівнював 20-30 екземплярів, яких відбирали із застосуванням методу рендомізації [3]. Морфометричний аналіз відібраних проб був проведений за загальною схемою вимірів [3]. В роботі прийняті наступні скорочення: ad – мала або промислова довжина тіла; ao – довжина голови; ap – довжина риля; pr – діаметр ока; np1 – ширина лоба; po – позаоковий простір; lm – висота голови; gh – найбільша висота тіла; ik – найменша висота тіла; ag – антедорсальна відстань; fd – довжина хвостового стебла; az – антевентральна відстань; au – антеанальна відстань. Математична обробка отриманих результатів здійснювалася згідно загальновідомих рекомендацій [3] з допомогою статистичних програм пристосованих для Windows 10.

Проведений аналіз показав суттєві відмінності у морфологічному статусі локальних груп, що досліджувалися, дозволив простежити окремі моменти розвитку виду у просторі. Пластичні ознаки, що досліджувалися, змінювалися послідовно. Між особинами судака із озера Лягушка та озера Краснюкове, які поєднані між собою р. Мала Серединка і знаходяться в безпосередній близькості одне від одного, достовірною математичною різницею була нами виявлена лише за однією ознакою – найбільшою висотою тіла ($M_{diff} = 3,22$). В парі озеро Біле - озеро Краснюкове, відстань між якими досить велика, достовірною математичною різницею була нами виявлена за чотирма ознаками – антедорсальній відстані ($M_{diff} = 3,48$), найбільшій висоті тіла ($M_{diff} = 5,25$),

постдорсальній відстані ($M_{diff} = 7,54$) та довжині риля ($M_{diff} = 3,45$), як вказано в таблиці.

Таблиця - Морфометрична характеристика судака Дніпровсько-Бузької гирлової області (M_{diff})

Ознака	Район відбору проб		
	о. Біле – о. Лягушка	о. Біле – о. Краснюкове	о. Краснюкове – о. Лягушка
aq	3,12	3,48	2,56
az	1,53	1,49	2,46
ay	4,02	2,14	2,77
fd	6,17	7,54	1,89
gh	5,06	5,25	3,22
ik	3,69	2,96	1,20
ao	3,25	0,49	2,21
lm	0,46	2,21	2,16
an	7,79	3,45	0,15
np	1,35	1,27	1,82
po	2,14	1,20	1,63
nn ₁	2,81	2,15	0,15

Між особинами судака із озера Лягушка та озера Біле, які практично відособлені і зустріч між ними є суто гіпотетичною, достовірна математична різниця була нами виявлена за більшістю проаналізованих пластичних ознак, що може вказувати на виникнення в межах ареалу екологічних угруповань, які розвиваються і можуть перетворитися згодом у нові систематичні одиниці всередині виду. Така ситуація вказує на наявність в межах ареалу мешкання судака різних локальних груп, які достовірно математично відрізняються і їх подальший систематичний статус необхідно визначати із залученням даних генетичних досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пилипенко Ю.В., Оліфіренко В.В., Корнієнко В.О., Поліщук В.С., Довбиш О.Е., Лобанов І.А. Екологічні передумови раціонального ведення рибного господарства Дніпровсько-Бузької гирлової області. Херсон; Видавець Грінь Д.С., 2013. 190 с.
2. Гейна К.М., Кутіщев П.С., Шерман І.М. Екологічна трансформація Дніпровсько-Бузької гирлової системи та перспективи рибогосподарської експлуатації: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 300 с.
3. Пилипенко Ю.В., Шевченко П.Г., Цедик В.В., Корнієнко В.О. Методи іхтіологічних досліджень: Навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 432 с.